

Fremsat den 24. april 2025 af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne

(Ændring af selvbudgetteringsordningen og indførelse af ø-tilskud til Fanø Kommune)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 19. januar 2021, som ændret ved § 8 i lov nr. 923 af 18. maj 2021, § 30 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, § 33 i lov nr. 1647 af 30. december 2024 og § 18 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

2. I § 21 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Til Fanø Kommune ydes et tilskud på 20 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2026 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. I § 21, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »stk. 2«: »eller 4«.

4. § 24, stk. 4, nr. 1, 2. pkt., affattes således:

»For tilskudsårene fra og med tilskudsåret 2026 beregnes kommunernes beskatningsgrundlag på baggrund af det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet, og de grundværdier, som ligger til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.«

5. § 24, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. I året 2 år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem tilskud og bidrag efter §§

2, 3, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret i henhold til stk. 4-6, og en endelig beregning af tilskud og bidrag. Den endelige beregning af tilskud og bidrag svarer til afregningen i tilskudsåret i henhold til stk. 4-6, hvor der dog indgår følgende:

- 1) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag til brug for beregning af tilskud eller bidrag efter §§ 2 og 13.
- 2) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal til brug for den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22.
- 3) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper til genberegning af den enkelte kommunes aldersbetingede udgiftsbehov efter § 4 til brug for den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter § 3.
- 4) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endelige udskrivningsprocent for tilskudsåret til brug for den endelige beregning af tilskud efter § 13.«

6. I § 24 indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsåret 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene fra og med 2024 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.«

7. § 28, stk. 2, ophæves.

§ 2

I lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 30. august 2019, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 679 af 3. juni 2023 og senest ved § 9 i lov nr. 1694 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »det pågældende kalenderår«: »og fratrukket eventuelt korrektionsbeløb efter § 16 a.«

2. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. For kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, opgøres et beløb svarende til den kommunale indkomstskat som opgjort efter § 16, stk. 1, tillagt tilskuds- og udligningsbeløb til brug for efterreguleringen, jf. § 24, stk. 7, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, og fratrukket et beløb svarende til indtægterne for den kommunale indkomstskat ved anvendelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udskrivningsprocenten for det pågældende kalenderår samt statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, jf. § 24, stk.

2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Stk. 2. Overstiger beløbene opgjort efter stk. 1 sammenlagt en ramme på 1,5 mia. kr., skal der ske nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til forskellen mellem på den ene side de opgjorte, sammenlagte beløb i stk. 1 og på den anden side rammen. Rammen i 1. pkt. reguleres årligt med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat, dog maksimalt med 5 pct. årligt. Regulering af rammen sker første gang for kalenderåret 2027 ved fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027.

Stk. 3. Korrektionsbeløbet efter stk. 2 fordeles på de kommuner, som har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, og for hvem beløbet i stk. 1 er positivt. Disse kommuners andel af korrektionsbeløbet opgøres som en andel svarende til beløbet for den enkelte kommune efter stk. 1 i forhold til de sammenlagte positive beløb efter stk. 1.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Loven har virkning fra og med tilskudsåret 2026.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Ændret selvbudgetteringsordning
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Ø-tilskud til Fanø Kommune
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og KL har den 18. februar 2025 indgået en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen. Med aftalen er parterne enige om at bevare kommunernes mulighed for at selvbudgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlag og folketal men således, at virkningerne i ordningen reduceres. Derudover er det aftalt, at der indføres et sikkerhedsnet, som øger budgetsikkerheden yderligere for de kommuner, der vælger at anvende det statsgaranterede indtægtsgrundlag.

Muligheden for at selvbudgettere har særligt til formål at give kommuner med vækst mulighed for at tilpasse deres budgetter til de lokale forventninger. Selvbudgetteringsordningen har dog også givet anledning til usikkerhed for kommunerne, herunder de kommuner, der vælger statsgarantien.

Lovforslaget har til formål at udmønte den indgåede aftale mellem regeringen og KL og har til formål at videreføre en ændret selvbudgetteringsordning, der giver vækstkommunerne mulighed for at budgettere med egne skøn med fokus på kommunens egen udvikling og samtidig understøtte budgetsikkerhed for kommuner, der ønsker at budgettere med statsgarantien.

Med lovforslaget foreslås det at ændre reglerne således, at kommuner, der har valgt selvbudgettering, fremover skal efterreguleres med fokus på kommunens egen udvikling. Ændringen vil reducere de forventede effekter af selvbudgetteringsordningen, da der ikke længere vil være en effekt, som kan tilskrives den endelige udvikling i andre kommu-

ner. Med lovforslaget foreslås det derudover at indføre et sikkerhedsnet i form af en øvre ramme på 1,5 mia. kr. for de samlede merindtægter i selvbudgetteringsordningen. Det udgør samtidig den maksimale modregning for de samlede merindtægter ved selvbudgettering vedrørende et budgetår i kommunernes samlede bloktilskud.

Derudover lægges der med lovforslaget op til, at Fanø Kommune omfattes af ordningen med tilskud til ø-kommuner uden fast forbindelse.

2. Baggrund

Kommuner har siden 1995 haft mulighed for at vælge at budgettere med et statsgaranteret grundlag for udskrivningsgrundlaget, hvor udviklingen følger et landsgennemsnit, og dermed for kommunal udligning og generelle tilskud. Kommunerne skal træffe dette valg i oktober forud for budgetåret.

Kommuner kan også vælge at budgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlaget og dermed for grundlaget for kommunen i tilskuds- og udligningssystemet. For kommuner, som vælger selvbudgettering, foretages tre år efter det pågældende budgetår en efterregulering for den faktiske udvikling.

Selvbudgetteringsordningen har til formål at tage højde for, at nogle kommuner kan have en vækst over landsgennemsnittet, som de ønsker at kunne budgettere med ud fra en forventning om en merindtægt. Efterreguleringen på baggrund af den faktiske udvikling kan dog både give anledning

til mer- eller mindreindtægter som følge af bl.a. den samfundsøkonomiske udvikling.

Når bloktilskuddet til kommunerne fastsættes, følges det generelle princip om, at kommunernes samlede indtægter og udgifter skal være i balance. I den forbindelse tages der højde for kommunernes samlede mer- eller mindreindtægter fra selvbudgettering.

Inden for de seneste år har ordningen i sin nuværende udformning og i samspil med den samfundsøkonomiske udvikling givet anledning til utilsigtet budgetusikkerhed for bl.a. kommuner, der vælger statsgaranti.

Det er bl.a. baggrunden for, at 16 kommuner i 2024 henvendte sig med et ønske om at få mulighed for at vælge om fra statsgaranti til selvbudgettering ud fra den begrundelse, at det i situationen forventedes at medføre en større budget-sikkerhed end statsgarantien. Ved budgetlægningen for 2025 har kun to kommuner valgt statsgaranti.

Regeringen og KL nedsatte i december 2024 et arbejde om selvbudgetteringsordningen med henblik på at opnå enighed om holdbare ændringer af selvbudgetteringsordningen, der understøtter, at ordningen primært skal være relevant for en mindre gruppe af væstkommuner, og der samtidig sikrer større stabilitet for kommuner, der vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Med afsæt i det fælles arbejde indgik regeringen og KL den 18. februar 2025 en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen. Med aftalen bevares kommunernes mulighed for at selvbudgettere med egne, lokale skøn. Men selvbudgetteringsordningen videreføres på en ny måde, så den primært fokuserer på kommuners egen udvikling og er relevant for en mindre gruppe kommuner i vækst. Med den ændrede selvbudgetteringsordning skabes der samtidig øget økonomisk stabilitet og bedre budgetsikkerhed for de kommuner, der vælger ordningen med statsgaranti.

Med lovforslaget foreslås, at Fanø Kommune fra og med tilskudsåret 2026 omfattes af bestemmelsen i § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (herefter udligningsloven), hvorefter der ydes et tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Ændret selvbudgetteringsordning

3.1.1. Gældende ret

Kommuner skal ved budgetlægningen efter lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne (kommuneskatteloven) beslutte, hvordan der for det kommende kalenderår skal budgetteres med indtægter for den kommunale indkomstskat. Konkret har kommunerne ved budgetlægningen valgfrihed mellem at basere budgettet på:

- 1) Et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, som anført i Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding ("statsgarantien"). Det giver vished om indtægterne for det kommende år.
- 2) Kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal m.v. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger mod en efterregulering for den faktiske udvikling ("selvbudgettering").

Budgetlægningen sker i oktober året før budgetåret, og det er frit for den enkelte kommune, hvilken metode kommunen vælger det enkelte år. Beslutningen om selvbudgettering eller statsgaranti har bindende virkning for budgetåret.

I henhold til kommuneskattelovens § 16 opgøres der for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, et efterreguleringsbeløb med udgangspunkt i opgørelse af henholdsvis de kommunale indkomstskatter og kirkeskatten pr. 1. maj i året 2 år efter kalenderåret samt de beløb, der foreløbigt er udbetalt til kommunerne, jf. kommuneskattelovens § 15.

Det fremgår af § 24 i udligningsloven, at afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter udligningsloven, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. udligningslovens § 16, sker enten efter en samlet beregning for tilskudsåret, der er udmeldt af indenrigs- og sundhedsministeren, eller efter en særskilt beregning for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, jf. kommuneskattelovens § 7.

For de selvbudgetterende kommuner foretages der i tilskudsåret en foreløbig afregning af tilskud og bidrag efter udligningsloven, jf. udligningslovens § 24, stk. 3. De foreløbige tilskud og bidrag efter udligningslovens § 24, stk. 3, beregnes på grundlag af det udskrivningsgrundlag og de grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet, samt kommunens skøn over indbyggertal, jf. udligningslovens § 24, stk. 4 og 5. I henhold til udligningslovens § 24, stk. 6, er indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for budgettering og indberetning af tilskud og bidrag for de selvbudgetterende kommuner efter udligningslovens § 24, stk. 3-5.

I året 2 år efter tilskudsåret opgøres der for de selvbudgetterende kommuner en efterregulering af de tilskud og bidrag, der blev afregnet i tilskudsåret, jf. udligningslovens § 24, stk. 7.

Kommuner, der vælger selvbudgettering, kan i dag både få mer- eller mindreindtægter som følge af væksten i deres udskrivningsgrundlag og som følge af den landsgennemsnitlige udvikling. Det sidstnævnte element skal ses på baggrund af den nuværende opdatering af det landsgennemsnitlige udskrivningsgrundlag i udligningsberegningen, når der foretages efterregulering af tilskud- og udligningsbeløb.

3.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Regeringen og KL har den 18. februar 2025 indgået en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen. Med aftalen er parterne enige om at bevare kommunernes mulighed for at selvbudgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlag og folketal men således, at virkningerne i ordningen reduceres. Derudover er det aftalt, at der indføres et sikkerhedsnet, som øger budgetsikkerheden yderligere for de kommuner, der vælger at anvende det statsgaranterede indtægtsgrundlag.

Kommunernes mulighed for at budgettere med et statsgaranteret grundlag for udskrivningsprocenten og for tilskud og udligning har til formål at tilbyde et sikkert grundlag baseret på en landsgennemsnitlig vækst i udskrivningsgrundlaget.

Selvbudgetteringsordningen skal primært være relevant for en mindre gruppe vækstkommuner med det formål, at disse kommuner kan tilpasse deres budgetter til lokale forventninger om høj vækst i skatteindtægter og folketal. Ordningen giver således disse kommuner større indflydelse på egen budgetlægning mod den risiko, der ligger i efterreguleringen på baggrund af den faktiske udvikling.

Selvbudgetteringsordningen skal samtidig understøtte stabilitet og forudsigelighed for kommuner, der vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Desuden skal selvbudgetteringsordningen hvile på almindelige kommunaløkonomiske principper, herunder at mer- eller mindreindtægter indgår i fastsættelsen af bloktilskuddet. Det betyder, at ordningen vil skulle sikre likviditetsneutralitet, også i ekstraordinære tilfælde.

Ud fra et samlet hensyn til forudsigelighed og stabile rammer omkring kommunernes økonomi vurderer regeringen, at det er nødvendigt at ændre ordningen. Ændringerne i ordningen afspejler ovennævnte hensyn og den indgåede aftale med KL om en ændret selvbudgetteringsordning. Det er vurderingen, at ændringerne samlet vil reducere effekterne i ordningen væsentligt.

I forlængelse heraf er det også regeringens intention, at de kommuner, der i 2024 og 2025 har valgt statsgaranti, ikke skal stilles værre, end hvis de havde valgt selvbudgettering efter den nuværende ordning. Den nærmere håndtering fastlægges i forbindelse med, at efterreguleringen for selvbudgetteringen i de to år kendes.

Regeringen er desuden opmærksom på de u hensigtsmæssige konsekvenser, der kan være for kommuner som konsekvens af efterreguleringen i 2027 og 2028 som følge af selvbudgettering og vil se nærmere på håndteringen heraf.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at selvbudgetteringsordningen videreføres på en ny måde fra og med budgetåret 2026.

Det foreslås, at opgørelsen af efterreguleringens tilskuds- og udligningsbeløb for de selvbudgetterende kommuner sker

med fokus på kommunens egen udvikling. Konkret ændres efterreguleringen således, at den endelige udligningsberegning kun opdateres i forhold til den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag og folketal. Beregningen af udligningsbeløbet i forbindelse med efterreguleringen for kommuner, der vælger selvbudgettering, vil ske i forhold til landsgennemsnittet i den statsgaranterede udligningsberegning.

Med den foreslåede ordning vil kommunerne fortsat have mulighed for at beslutte, at der ved budgetlægningen kan budgetteres med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller med egne skøn over udskrivningsgrundlag og folketal.

Det vil betyde, at de kommuner, der fremover vælger at selvbudgettere, primært træffer valget på baggrund af udviklingen i egen kommune, idet de kun efterreguleres i forhold til deres egen udvikling. Den del af effekten, der i den gældende ordning er drevet af udviklingen i landsgennemsnittet, vil blive fjernet, hvilket i forbindelse med ændringer i konjunkturudviklingen vil reducere virkningerne af ordningen betydeligt.

Ændringerne vurderes at ville betyde, at den enkelte selvbudgetterende kommunes efterreguleringsbeløb vil blive enklere at beregne og overordnet reducere de forventede effekter af selvbudgetteringsordningen, herunder fordi det bliver relevant for færre kommuner at selvbudgettere. Dermed øges budgetsikkerheden og stabiliteten for kommuner, der vælger statsgarantien, også i år med ændringer som følge af konjunkturudviklingen.

Af hensyn til budgetsikkerheden for kommuner med statsgaranti suppleres ordningen med et sikkerhedsnet. Konkret fastsættes en øvre ramme på 1,5 mia. kr. for de samlede merindtægter i selvbudgetteringsordningen og dermed den samlede maksimale modregning i bloktilskuddet for alle kommuner vedrørende et budgetår.

Såfremt de samlede merindtægter ved selvbudgettering overstiger rammen, vil der skulle ske en nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til det beløb, hvormed de samlede merindtægter overstiger rammen.

Med lovforslaget foreslås det således, at der ved opgørelsen af efterreguleringsbeløbet for selvbudgetterende kommuner skal fratrækkes et eventuelt korrektionsbeløb, der opgøres efter den foreslåede § 16 a i kommuneskatteloven. Den foreslåede ordning vil medføre, at opgørelsen af efterreguleringsbeløbet for selvbudgetterende kommuner fremover skal fratrækkes et eventuelt korrektionsbeløb.

Det foreslås med § 16 a, at for selvbudgetterende kommuner skal opgøres et beløb, der beregnes med udgangspunkt i den kommunale indkomstskat opgjort efter § 16, stk. 1, dvs. de opgjorte indtægter fra kommunal indkomstskat i kalenderåret. Til dette beløb skal tillægges tilskuds- og udligningsbeløb til brug for efterreguleringen efter udligningslovens § 24, stk. 7. Herefter fratrækkes et beløb opgjort som indtægterne for den kommunale indkomstskat ved anvendel-

se af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udskrivningsprocenten for det pågældende kalenderår. Endvidere fratrækkes statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb efter § 24, stk. 2, i udligningsloven.

Derudover foreslås det, at hvis de opgjorte beløb for alle de selvbudgetterende kommuner tilsammen overstiger en ramme på 1,5 mia. kr., vil der skulle ske nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til forskellen mellem de samlede opgjorte beløb i stk. 1 og rammen på 1,5 mia. kr.

Samtidig foreslås det, at rammen på 1,5 mia. kr. årligt vil skulle reguleres med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat, dog således at der maksimalt vil kunne ske en regulering på 5 pct. årligt. Reguleringen af rammen på 1,5 mia. kr. skal første gang ske for kalenderåret 2027 ved fastgørelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027.

Endelig foreslås det, at det beregnede korrektionsbeløb skal fordeles på de selvbudgetterende kommuner, for hvem det opgjorte beløb er positivt. Fordelingen foreslås at skulle foretages sådan, at hver kommunes andel af korrektionsbeløbet skal opgøres som en andel svarende til det for den pågældende kommunes opgjorte beløb i forhold til de samlede positive beløb for alle kommuner, der skal opføre et beløb efter bestemmelsen.

Det er forventningen, at den fastsatte ramme på 1,5 mia. kr. kun vil blive relevant under særlige omstændigheder, idet den foreslåede ændring i beregningen af efterreguleringen vil reducere effekterne generelt set.

3.2 Ø-tilskud til Fanø Kommune

3.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 21 i udligningsloven, at der ydes tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune.

Til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner ydes et samlet tilskud på 148,1 mio. kr., som fra og med tilskudsåret 2021 reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. De nærmere regler for fordelingen mellem de tre kommuner fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Til Bornholms Kommune ydes et tilskud på 39,5 mio. kr., som fra og med tilskudsåret 2010 reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Tilskuddet gives som et generelt tilskud, men er begrundet i de merudgifter, der følger af at være en ø-kommune, samt ved de seneste forhøjelser af tilskuddet, at det er en omlægning af tilskud til særligt vanskelig stillede kommuner til de fire ø-kommuner.

Det fremgår specifikt af § 21 i udligningsloven, at der ikke gives tilskud til Fanø Kommune. Det er primært blevet

begrundet med, at kommunen, i modsætning til de øvrige ø-kommuner, har et forholdsvist højt skattegrundlag, ligger tæt på fastlandet og ikke i samme grad som de øvrige ø-kommuner er præget af isolation.

3.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Fanø Kommune modtager i dag ikke ø-tilskud, men kan som andre ø-kommuner uden fast forbindelse have særlige merudgifter. Kommunen er meddelt et tilskud på 20 mio. kr. for 2025 under henvisning til de merudgifter, der følger af at være en ø-kommune. Regeringen har i den forbindelse tilkendegivet en hensigt om, at Fanø Kommune fremover ydes et årligt ø-tilskud efter § 21 i udligningsloven.

Der foreslås en ændring i § 21 i udligningsloven, således at alle kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune, kan modtage et ø-tilskud.

Der foreslås med et nyt stykke i § 21 i udligningsloven, at der ydes et tilskud på 20 mio. kr. (2025-pl) til Fanø Kommune, som fra og med tilskudsåret 2026 reguleres en gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

I sammenhæng hermed foreslås det at udvide bestemmelsen om, at Læsø, Samsø og Ærø Kommuner kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner, til også at gælde for Fanø Kommune.

Tilskuddet vil blive givet som et generelt tilskud.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for kommunerne under ét, da eventuelle mer- eller mindreindtægter som følge af valget om selvbudgettering alene indebærer en likviditetsmæssig forskydning, herunder eventuelt mellem kommuner. Forslaget om at indføre en grænse på 1,5 mia. kr. for de samlede merindtægter i selvbudgetteringsordningen vil medføre, at de afledte konsekvenser for andre kommuner begrænses, hvilket vurderes at medvirke til øget budgetsikkerhed for kommunerne.

Samlet set for kommunerne under ét vurderes lovforslaget at have en positiv virkning, da den ændrede ordning forventes at reducere virkningerne i ordningen og dermed mindske de afledte konsekvenser og risikoen ved ordningen generelt set.

Forslaget om at ændre selvbudgetteringsordningen påvirker ikke statens finanser. Bloktilskuddet til kommunerne fastsættes ud fra et generelt princip om, at kommunernes samlede indtægter og udgifter skal være i balance. I den forbindelse tages der højde for kommunernes samlede mer- eller mindreindtægter fra selvbudgettering.

Ø-tilskuddet til Fanø Kommune har ingen økonomiske konsekvenser for staten. Ø-tilskuddet vil indgå i de samlede kommunale indtægter og dermed alt andet lige indebære et årligt tilsvarende mindre bloktilskud.

For Fanø Kommune indebærer forslaget et ekstra tilskud.

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at medføre nævneværdige implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

De 7 principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevant for lovforslaget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 28. marts 2025 til den 8. april 2025 (12 dage) været i høring hos KL.

Den korte høringsproces skal ses i lyset af, at lovforslaget skal vedtages i første halvår af 2025 for at kunne være gældende for kommunernes budgetter for 2026.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-	Ja	Nej X

regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	
--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 21, stk. 1, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (udligningsloven), at indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune.

Det foreslås, at § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren vil yde et tilskud til Fanø Kommune.

Denne bestemmelse vil have virkning fra og med tilskudsåret 2026, jf. lovforslagets § 3, nr. 2.

Til nr. 2

Efter gældende lovgivning er Fanø Kommune den eneste ø-kommune uden fast forbindelse, som ikke modtager et ø-tilskud efter udligningslovens § 21.

Det foreslås, at der i udligningslovens § 21 efter stk. 3 indsættes et nyt stk. 4.

Det foreslås i § 21, stk. 4, at Fanø Kommune ydes et tilskud på 20 mio. kr. Tilskuddet reguleres én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor fra og med tilskudsåret 2026.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der ydes et årligt tilskud på 20 mio. kr. (2025-pl) til Fanø Kommune og at tilskuddet vil blive reguleret én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Den foreslåede ændring vil betyde, at tilskuddet reguleres første gang fra og med tilskudsåret 2026.

Den foreslåede bestemmelse vil have virkning fra og med tilskudsåret 2026, jf. lovforslagets § 3, nr. 2.

Til nr. 3

Efter § 21, stk. 4, i udligningsloven, kan kommuner, der modtager tilskud i henhold til § 21, stk. 2, i udligningsloven,

yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.

Det foreslås, i § 21, stk. 4, der bliver stk. 5, at efter »stk. 2« indsættes »eller 4«.

Det foreslåede vil indebære, at Fanø Kommune vil kunne yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.

Baggrunden for ændringen er, at det i nr. 1 og 2 foreslås at tildele Fanø Kommune ø-tilskud.

Denne bestemmelse vil have virkning fra og med tilskudsåret 2026, jf. lovforslagets § 3, nr. 2.

Til nr. 4

Det fremgår af § 24, stk. 4, i udligningsloven, at der beregnes en foreløbig afregning for de kommuner, som har valgt selvbudgettering. I beregningen af den foreløbige afregning indgår kommunens beskatningsgrundlag opgjort på baggrund af det udskrivningsgrundlag og de afgiftspligtige grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet.

Det gælder dog i henhold til § 24, stk. 4, nr. 1, 2. pkt., at for tilskudsårene 2024-2028 vil kommunernes beskatningsgrundlag blive beregnet på baggrund af det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet, og de beregningstekniske grundværdier, som ligger til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret.

Det foreslås, at udligningslovens § 24, stk. 4, nr. 1, 2. pkt., affattes således, at for tilskudsårene fra og med 2026 beregnes kommunernes beskatningsgrundlag på baggrund af det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet, og de grundværdier, som ligger til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.

Det foreslåede vil medføre, at kommunerne fra og med 2026 alene vil kunne budgettere med egne skøn for udskrivningsgrundlag og indbyggertal. Det samlede beskatningsgrundlag opgøres derfor fremadrettet, og ikke blot for perioden 2024-2028, på baggrund af det budgetterede udskrivningsgrundlag og de grundværdier, som ligger til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret.

Det foreslåede udmønter den aftalte ændring, hvor det ale-

ne vil være muligt at anvende egne skøn for udskrivningsgrundlag og indbyggertal, ikke grundværdier.

Den nuværende tidsbegrænsning i bestemmelsen i § 24, stk. 4, nr. 1, 2. pkt., har sammenhæng med ændringerne på boligskatteområdet i forbindelse med det nye ejendomsvurderingssystem og den neutraliseringsordning, som gælder i perioden 2024-2028, hvor der i udligningen af beskatningsgrundlaget anvendes nogle særligt opgjorte ”beregningstekniske grundværdier”.

Til nr. 5

Det fremgår af udligningslovens § 24, stk. 7, at der i året to år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem de tilskud eller bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret, og de tilsvarende tilskud og bidrag beregnet på grundlag af de endeligt opgjorte beskatningsgrundlag, udgiftsbehov og indbyggertal for tilskudsåret. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2022 og 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2024-2028 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de beregningstekniske grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.

Det foreslås med § 24, stk. 7, 1. pkt., at der i året 2 år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3.

Det foreslåede vil medføre, at der foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget. Opgørelse af efterreguleringsbeløb vil ske i året 2 år efter tilskudsåret.

Det foreslås med § 24, stk. 7, 2. pkt., at efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem tilskud og bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret i henhold til stk. 4-6, og en endelig beregning af tilskud og bidrag.

Det foreslåede vil medføre, at efterreguleringsbeløbene vil udgøre forskellen mellem de foreløbige tilskud og bidrag, der er afregnet i tilskudsåret, og de endelige tilskud og bidrag, der er afregnet ved efterreguleringen.

Det foreslås med § 24, stk. 7, nr. 1-4, at den endelige beregning af tilskud og bidrag svarer til afregningen i tilskudsåret

i henhold til stk. 4-6, men hvor der indgår følgende forhold, som fremgår af nr. 1-4.

Det foreslåede vil medføre, at efterreguleringen for de selvbudgetterende kommuner foretages på baggrund af en endelig beregning af tilskud og bidrag for hver enkelt selvbudgetterende kommune, hvor der alene vil ske en opdatering med endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag, indbyggertal og udskrivningsprocent for den pågældende kommune i forhold til tilskud og bidrag, der er afregnet i tilskudsåret. I modsætning til gældende regler opdateres de øvrige kommuners endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag, indbyggertal og udskrivningsprocent derimod ikke, og alle sumbeløb over alle kommuner i beregningerne holdes dermed konstante. De samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter opdateres heller ikke i beregningerne.

Det foreslås med § 24, stk. 7, nr. 1, at det er den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag, der anvendes til beregning af tilskud eller bidrag efter §§ 2 og 13.

Det foreslåede vil medføre, at der ved efterreguleringen af de selvbudgetterende kommuner vil ske en opdatering med den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag. Det betyder, at der i modsætning til gældende regler ikke foretages en opdatering af de øvrige kommuners endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag.

Det foreslås med § 24, stk. 7, nr. 2, at det er den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal, der anvendes til den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22.

Det foreslåede vil medføre, at der ved efterreguleringen af de selvbudgetterende kommuner vil ske en opdatering med den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal. Det betyder, at der i modsætning til gældende regler ikke foretages en opdatering af de øvrige kommuners endeligt opgjorte indbyggertal.

Det foreslås med § 24, stk. 7, nr. 3, at det er den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper, som anvendes til genberegning af den enkelte kommunes aldersbetingede udgiftsbehov efter § 4, der anvendes til den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter § 3.

Det foreslåede vil medføre, at der ved efterreguleringen af de selvbudgetterende kommuner vil ske en opdatering med den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal i aldersgrupper, som anvendes til genberegning af det aldersbetingede udgiftsbehov. Derimod holdes kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov målt i 1.000 kr. konstant i forhold til tilskudsudmeldingen pr. 1. juli, svarende til den praksis, der er for beregning af tilskud og udligning til brug for efterreguleringen efter gældende regler.

Det foreslås med § 24, stk. 7, nr. 4, at det er den enkelte selvbudgetterende kommunes endelige udskrivningsprocent

for tilskudsåret, der anvendes til den endelige beregning af tilskud efter § 13.

Det foreslåede vil medføre, at der ved efterreguleringen af de selvbudgetterende kommuner vil blive anvendt den enkelte selvbudgetterende kommunes endelige udskrivningsprocent for tilskudsåret og følgelig til brug for den endelige beregning af kommunens eventuelle overudligningsbeløb efter § 13. Det betyder, i modsætning til gældende regler, at de øvrige kommuners udskrivningsprocent og den samlede skattetryksfaktor ikke opdateres.

Samlet set vil det foreslåede i § 24, stk. 7 medføre, at den enkelte selvbudgetterende kommunes efterreguleringsbeløb vil blive enklere at beregne end efter gældende regler, hvor den enkelte selvbudgetterende kommunes efterregulering også afhænger af udviklingen i alle andre kommuner samt opdatering af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter.

Til nr. 6

Det fremgår af udligningslovens § 24, stk. 7, 3. og 4. pkt., at ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2022 og 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2024-2028 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de beregningstekniske grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.

Det foreslås med § 24, stk. 8, 1. pkt., at der ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsåret 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3.

Det foreslåede vil medføre, at gældende regler efter § 24, stk. 7, 3. pkt., videreføres for tilskudsåret 2023, og at der efterreguleres efter denne bestemmelse i 2026 vedrørende tilskudsåret 2023.

Det foreslås med § 24, stk. 8, 2. pkt., at der ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene fra og med 2024 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.

Det foreslåede vil medføre, at de selvbudgetterende kommuner fra og med 2024 ikke vil kunne selvbudgettere med egne grundværdier. Efter gældende regler var denne begrænsning

gældende frem til og med 2028, men den ændrede selvbudgetteringsordning indebærer, at selvbudgettering alene omfatter udskrivningsgrundlag og indbyggertal.

Til nr. 7

Det fremgår af udligningslovens § 28, stk. 2, at de nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregning af efterregulering af tilskud og udligning for selvbudgetterende kommuner, opgøres på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Det foreslås, at udligningslovens § 28, stk. 2, ophæves.

Forslaget vil betyde, at de nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregning af efterregulering af tilskud og udligning for selvbudgetterende kommuner, svarer til de kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, som indgik i den foreløbige afregning af tilskud og udligning, jf. udligningslovens § 24, stk. 2-6.

Forslaget er en af de forenklinger, der er enighed om at indføre i beregningen af udligningsbeløbet i efterreguleringen af kommuner, der har valgt selvbudgettering. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 5.

Til § 2

Til nr. 1

Kommuner kan ved budgetlægningen efter gældende ret beslutte, hvordan der for det kommende kalenderår skal budgetteres med indtægter for den kommunale indkomstskat og folketallet. Konkret har kommunerne ved budgetlægningen valgfrihed mellem at basere budgettet på:

- 1) Et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, som anført i Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding ("statsgarantien"). Det giver vished om indtægterne for det kommende år.
- 2) Kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal mv. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger mod en efterregulering for den faktiske udvikling ("selvbudgettering").

Det fremgår således af kommuneskattelovens § 7, at kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med sit eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat ("selvbudgettering") eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat ("statsgarantien").

Efter kommuneskattelovens § 15 udbetaler staten ved begyndelsen af hver måned et beløb til foreløbig dækning af kommunal indkomstskat og kirkeskat. Udbetalingen sker til den enkelte kommune på baggrund af det af kommunen vedtagne årsbudget for indtægter ved indkomstskat og kirkeskat for personer.

I henhold til kommuneskattelovens § 16 opgøres der for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, et efterreguleringsbeløb med udgangspunkt i en opgørelse af henholdsvis de kommunale indkomstskatter og kirkeskatten pr. 1. maj i året 2 år efter kalenderåret og de beløb, der foreløbigt er udbetalt til kommunerne, jf. kommuneskattelovens § 15. Afregning af det opgjorte efterreguleringsbeløb skal ske 3 år efter det pågældende kalenderår, og fordeles med en tredjedel i hver af månederne januar, februar og marts, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 2.

Det foreslås i kommuneskattelovens § 16, stk. 2, at efter »det pågældende kalenderår« indsættes », og fratrullet eventuelt korrektionsbeløb efter § 16 a.«

Det foreslåede vil medføre, at opgørelsen af efterreguleringen af kommunernes skatteindtægter for kommuner, der det pågældende kalenderår har valgt at budgettere over eget skøn over udskrivningsgrundlaget, fremover skal fratrækkes et eventuelt korrektionsbeløb.

Til nr. 2

Kommuner kan ved budgetlægningen efter gældende ret beslutte, hvordan der for det kommende kalenderår skal budgetteres med indtægter for den kommunale indkomstskat og folketallet. Konkret har kommunerne ved budgetlægningen valgfrihed mellem at basere budgettet på:

- 1) Et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, som anført i Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding ("statsgarantien"). Det giver vished om indtægterne for det kommende år.
- 2) Kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal mv. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger mod en efterregulering for den faktiske udvikling ("selvbudgettering").

Det fremgår således af kommuneskattelovens § 7, at kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med sit eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat ("selvbudgettering") eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat ("statsgarantien").

Efter kommuneskattelovens § 15 udbetaler staten ved begyndelsen af hver måned et beløb til foreløbig dækning af kommunal indkomstskat og kirkeskat. Udbetalingen sker til den enkelte kommune på baggrund af det af kommunen vedtagne årsbudget for indtægter ved indkomstskat og kirkeskat for personer.

I henhold til kommuneskattelovens § 16 opgøres der for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, et efterreguleringsbeløb med udgangspunkt i en opgørelse af henholdsvis de kommunale indkomstskatter og kirkeskatten pr. 1. maj i året 2 år efter kalenderåret og de beløb, der foreløbigt er udbetalt til kommunerne, jf. kommuneskattelovens § 15. Afregning af det opgjorte efterreguleringsbeløb skal ske

3 år efter det pågældende kalenderår, og fordeles med en tredjedel i hver af månederne januar, februar og marts, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 2.

Det foreslås i kommuneskatteloven, at efter § 16 indsættes § 16 a.

Det foreslås i kommuneskattelovens § 16 a, stk. 1, at for kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, opgøres et beløb svarende til den kommunale indkomstskat som opgjort efter § 16, stk. 1, tillagt tilskuds- og udligningsbeløb til brug for efterreguleringen, jf. § 24, stk. 7, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, og fratrullet et beløb svarende til indtægterne for den kommunale indkomstskat ved anvendelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udskrivningsprocenten for det pågældende kalenderår samt statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, jf. § 24, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Det foreslåede vil medføre, at for kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, vil der skulle opgøres et beløb svarende til de samlede merindtægter i selvbudgetteringsordningen. Dette beløb beregnes som den endelige kommunale indkomstskat opgjort efter § 16, stk. 1 og tillagt, tilskuds- og udligningsbeløb til brug for efterreguleringen efter udligningslovens § 24, stk. 7. Herefter fratrækkes et beløb svarende til indtægterne for den kommunale indkomstskat ved anvendelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og den kommunale skattesats samt statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb efter udligningslovens § 24, stk. 2.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bidrager med relevante oplysninger til at kunne opgøre beløbet efter stk. 1.

Det foreslås i § 16 a, stk. 2, 1. pkt., at overstiger beløbene opgjort efter stk. 1 sammenlagt en ramme på 1,5 mia. kr., skal der ske nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til forskellen mellem på den ene side de opgjorte, sammenlagte beløb i stk. 1 og på den anden side rammen.

Det foreslåede vil medføre, at hvis de samlede opgjorte beløb for kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, overstiger en ramme på 1,5 mia. kr., vil der skulle ske nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til forskellen mellem de sammenlagte opgjorte beløb i stk. 1 og rammen på 1,5 mia. kr.

Det foreslås i § 16 a, stk. 2, 2. pkt., at rammen i 1. pkt. reguleres årligt med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat, dog maksimalt med 5 pct. årligt.

Det foreslåede vil medføre, at rammen i 1. pkt. på 1,5 mia. kr. årligt vil skulle reguleres med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomst-

skat, idet der dog maksimalt vil kunne ske en regulering på 5 pct. årligt. Reguleringen af rammen for det pågældende kalenderår sker i forbindelse med fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kalenderåret og foretages på baggrund af rammen for det foregående kalenderår.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bidrager med opgørelse over udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag til brug for reguleringen.

Det foreslås i § 16 a, stk. 2, 3. pkt., at regulering af rammen sker første gang for kalenderåret 2027 ved fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027.

Det foreslåede vil medføre, at reguleringen af rammen i 1. pkt. på 1,5 mia. kr. første gang skal ske for kalenderåret 2027 ved fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027.

Det foreslås i § 16 a, stk. 3, 1. pkt., at korrektionsbeløbet efter stk. 2 fordeles på de kommuner, som har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, og for hvem beløbet i stk. 1 er positivt.

Det foreslåede vil medføre, at det i stk. 2 beregnede korrektionsbeløb skal fordeles på de selvbudgetterende kommuner, for hvem det opgjorte beløb efter stk. 1 er positivt.

Det foreslås i § 16 a, stk. 3, 2. pkt., at disse kommuners andel af korrektionsbeløbet opgøres som en andel svarende til beløbet for den enkelte kommune efter stk. 1 i forhold til de sammenlagte positive beløb efter stk. 1.

Det foreslåede vil medføre, at hver kommunes andel af korrektionsbeløbet vil skulle opgøres som en forholdsmæssig andel af de sammenlagte positive beløb opgjort efter stk. 1, for de kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere over eget skøn over udskrivningsgrundlaget, og for hvem beløbet i stk. 1 er positivt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bidrager med oplysninger hertil.

Det bemærkes, at den enkelte kommunes andel af korrektionsbeløbet ikke vil kunne overstige den enkelte kommunes beløb efter stk. 1.

Det bemærkes, at korrektionsbeløbet ikke vil omfatte den budgetterede kirkeskat, hvorfor der ikke vil kunne ske en nedskrivning i kirkeskatten for de omfattede kommuner.

Til § 3

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Det foreslåede indebærer, at loven træder i kraft den 1. juli 2025, som svarer til fristen for, hvornår Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal udmelde tilskuds- og udligningsbeløb gældende for tilskudsåret 2026 samt efterreguleringen for tilskudsåret 2023.

Det foreslås i stk. 2, at loven har virkning fra og med tilskudsåret 2026.

Det foreslåede indebærer, at lovforslagets ændringer til selv-budgetteringsordningen og indførelse af ø-tilskud til Fanø Kommune vil gælde fra og med tilskudsåret 2026. Det foreslåede indebærer desuden, at gældende ret vil gælde for tilskudsåret 2025, indtil det foreslåede efter denne lov får virkning fra og med tilskudsåret 2026.

Loven gælder hverken for Færøerne eller Grønland, fordi de love, der foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og ikke indeholder hjemmel til at sætte loven i kraft for Færøerne eller Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 19. januar 2021, som ændret senest ved § 8 lov nr. 923 af 18. maj 2021, § 30 lov nr. 679 af 3. juni 2023, § 33 i lov nr. 1647 af 30. december 2024 og § 18 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

§ 21, stk. 1. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune.

1. § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves

2. I § 21 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Til Fanø Kommune ydes et tilskud på 20 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2026 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. I § 21, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter » stk. 2«: »eller 4«.

4. § 24, stk. 4, nr. 1, 2. pkt., affattes således:

»For tilskudsårene fra og med 2026 beregnes kommunernes beskatningsgrundlag på baggrund af det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet, og de grundværdier, som ligger til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.«

§ 24, stk. 4, nr. 1. Kommunens beskatningsgrundlag beregnet på grundlag af det udskrivningsgrundlag og de afgiftspligtige grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet.

§ 24, stk. 7. I året to år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over

5. § 24, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. I året 2 år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter

udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem de tilskud eller bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret, og de tilsvarende tilskud og bidrag beregnet på grundlag af de endeligt opgjorte beskatningsgrundlag, udgiftsbehov og indbyggertal for tilskudsåret. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2022 og 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2024-2028 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de beregningstekniske grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.

denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem tilskud og bidrag efter § 2, 3, 13, 14, og 22, der er afregnet i tilskudsåret i henhold til § stk. 4-6, og en endelig beregning af tilskud og bidrag. Den endelige beregning af tilskud og bidrag svarer til afregningen i tilskudsåret i henhold til stk. 4-6, hvor der dog indgår følgende:

- 1) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag til brug for beregning af tilskud eller bidrag efter §§ 2 og 13.
- 2) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal til brug for den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter § 2, 3, 13, 14, og 22.
- 3) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper til genberegning af den enkelte kommunes aldersbetingede udgiftsbehov efter § 4 til brug for den endelige beregning af tilskud eller bidrag efter § 3.
- 4) Den enkelte selvbudgetterende kommunes endelige udskrivningsprocent for tilskudsåret til brug for den endelige beregning af tilskud efter § 13.«

6. I § 24 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsåret 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene fra og med 2024 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte

udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.«

§ 28, stk. 2. De nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregningen af efterreguleringen af tilskud og bidrag, jf. § 24, opgøres på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

7. § 28, stk. 2 ophæves.

§ 2

I lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 30. august 2019, som bl.a. ændret ved § 2 i lov nr. 679 af 3. juni 2023 og senest ved § 9 i lov nr. 1694 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

§ 16. ---

Stk. 2. Efterreguleringsbeløbet for den kommunale indkomstskat, grundskylden, dækningsafgiften og kirkeskatten opgøres som det beløb, der opgøres ved den endelige beregning heraf for et kalenderår, herunder beløb, der som følge af ændringer af skatteansættelser og ændringer i grundlaget for grundskyld og dækningsafgift er ført i tilgang eller til afgang, fratrasket summen af de beløb, der efter § 15 er udbetalt til kommunen i det pågældende kalenderår. Eventuel afregning af efterreguleringsbeløb sker med en tredjedel hver i månederne januar, februar og marts i året 3 år efter dette kalenderår.

1. I § 16, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »det pågældende kalenderår«: », og fratrasket eventuelt korrektionsbeløb efter § 16 a.«

Stk. 3-4. ---

2. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. For kommuner, der for det pågældende kalenderår har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, opgøres et beløb svarende til den kommunale indkomstskat som opgjort efter § 16, stk. 1, tillagt tilskuds- og udligningsbeløb til brug for efterreguleringen, jf. § 24, stk. 7, i lov om

kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, og fratrukket et beløb svarende til indtægterne for den kommunale indkomstskat ved anvendelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udskrivningsprocenten for det pågældende kalenderår samt statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, jf. § 24, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Stk. 2. Overstiger beløbene opgjort efter stk. 1 sammenlagt en ramme på 1,5 mia. kr., skal der ske nedskrivning med et korrektionsbeløb svarende til forskellen mellem på den ene side de opgjorte, sammenlagte beløb i stk. 1 og på den anden side rammen. Rammen i 1. pkt. reguleres årligt med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat, dog maksimalt med 5 pct. årligt. Regulering af rammen sker første gang for kalenderåret 2027 ved fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027.

Stk. 3. Korrektionsbeløbet efter stk. 2 fordeles på de kommuner, som har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, og for hvem beløbet i stk. 1 er positivt. Disse kommuners andel af korrektionsbeløbet opgøres som en andel svarende til beløbet for den enkelte kommune efter stk. 1 i forhold til de sammenlagte positive beløb efter stk. 1.«